

**การแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย โดยใช้ชุดการสอนมินิคอร์ส
(Minicourse) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 โรงเรียนบางกะปิ**
**The Problems Solving Achievement Learning Thai language by Minicourse
of Mathayomsuksa 5/6 at Bangkapi School**

ประภัสสร อาจศึก¹ สิริอร จุลทรัพย์ แก้วมรกฎ² และ วิภาวรรณ เอกวรรณัง³
 Prapassorn Artsuk¹ Sirion Jullasap kaewmoragot² and Wipawan Aekwannung³

Received: November 17, 2019; Revised: December 18, 2019; Accepted: December 23, 2019

บทคัดย่อ

รายงานการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาและสำรวจสภาพปัญหาการเรียนหลักภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 2) เพื่อศึกษาสาเหตุของปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนหลักภาษาไทย 3) เพื่อวิเคราะห์แนวทางที่สอดคล้องกับการแก้ปัญหาในชั้นเรียน 4) เพื่อศึกษาผลของนวัตกรรมที่นำไปใช้แก้ปัญหาในชั้นเรียน 5) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทยของนักเรียน ให้ผ่านเกณฑ์การประเมิน 6) เพื่อศึกษาข้อดี และข้อจำกัดของชุดการสอนมินิคอร์สที่นำไปแก้ปัญหาในชั้นเรียน กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการแก้ปัญหาคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 โรงเรียนบางกะปิ จำนวน 3 คน ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า ระยะที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัญหาในชั้นเรียน ปัญหาที่มีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 คือ ปัญหาการเรียนหลักภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ นักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 3 คน จากจำนวนนักเรียน 46 คน สาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนหลักภาษาไทย ได้แก่ นักเรียนไม่เข้าใจเนื้อหาเรื่องชนิดของคำ ระยะที่ 2 ผลการพัฒนานวัตกรรม นวัตกรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย คือ ชุดการสอนมินิคอร์ส (Minicourse) โดยผ่านการตรวจสอบความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้ค่าความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 0.89 ค่าความสอดคล้องของชุดการสอนมินิคอร์สที่ 0.94 และค่าความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทยที่ 0.92 ระยะที่ 3 ผลการนำนวัตกรรมไปใช้ในการแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทยพบว่า นักเรียน 3 คนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 นักเรียนคนที่ 1 ได้ร้อยละ 77.1 นักเรียนคนที่ 2 ได้ร้อยละ 82.9 ได้ร้อยละ 85.7 ข้อดีของนวัตกรรม คือ เน้นการฝึกทักษะอย่างมีระบบ ทำให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถของตน ข้อจำกัด คือ ต้องใช้สื่อที่สะดวกต่อผู้สอน

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, หลักภาษาไทย, ชุดการสอนมินิคอร์ส

¹นักศึกษาสาขาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา E-mail: s58131109090@ssru.ac.th

²อาจารย์สาขาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา E-mail: puifai_sirion@hotmail.com

³อาจารย์สาขาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา E-mail: wipawan@yahoo.co.th

Thai major students, Faculty of Education, Suan Sunadha Rajabhat University, E-mail: s58131109090@ssru.ac.th,

Thai major lecturer, Faculty of Education, Suan Sunadha Rajabhat University, E-mail: puifai_sirion@hotmail.com,

Education major lecturer, Faculty of Education, Suan Sunadha Rajabhat University, E-mail: wipawan@yahoo.co.th

ABSTRACT

This classroom action research aimed 1) to study and explore the learning conditions of the Thai language in Matthayomsuksa 5/6 class at Bangkapi school, 2) to study the causes of the problems affecting Thai language learning, 3) to analyze the guidelines that correspond to the solutions, 4) to study the effects of innovation applied to solve the problems in class, 5) to develop the students' Thai language learning achievement to complete the evaluation criteria, and 6) to study the advantages and disadvantages of Minicourse. The samples for this research comprised 3 students studying in Matthayomsuksa 5/6 at Bangkapi School who did not pass the learning achievement assessment in Thai course. The data were analyzed by the application of percentage. The study's findings revealed the following: Phase 1, the analysis of the problems in class. It was found that there were 3 from 46 students who did not pass the criteria of 70 percent on studying the Thai language entitled parts of speech. The impact that was caused to their studying was the students did not understand the kinds of Thai words. For phase 2 that dealt with the development of innovation, it was found that Minicourse was an appropriate innovation for solving the students' Thai language learning achievement. The consistency of Minicourse was 0.89 checked by 3 experts. The last was phase 3 which aimed to solve the problems by using innovation. The results were found that there were 3 students who had the learning achievement over the criteria of 70 percent. They were the percentages of 77.1, 82.9, and 85.7 respectively. The advantage of the Minicourse was it systematically emphasize practicing the students' skills that allow the students to develop their abilities. The disadvantage was the media should be convenient for the teachers. For the reflection, Minicourse was the innovation that emphasizes on practicing the students' skills affects the students' learning achievement to be better.

Keywords: learning achievement, Thai language, minicourse

บทนำ

คนไทยใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการสื่อสารระหว่างคนในสังคมมาอย่างยาวนาน และยังใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ ความคิด และวิทยาการต่าง ๆ ภาษาไทยจึงเป็นทั้งวัฒนธรรมไทยและเครื่องมือในการถ่ายทอดวัฒนธรรม คนไทยควรใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องตามหลักภาษาและเหมาะสมกับวัฒนธรรม เพื่อให้การสื่อสารเกิดผลสัมฤทธิ์ตามจุดหมาย และเพื่อดำรงรักษาเครื่องมือในการสื่อสารให้เป็นมรดกของไทยสืบไป ภาสกร เกิดอ่อน และคณะ (ม.ป.ป.: 141) ดังที่ ณรงค์ฤทธิ์ ศักดาณรงค์ (2541: 41 อ้างถึงใน รัตนาวลี คำชมภู 2549) กล่าวว่า ภาษาทุกภาษาโดยเฉพาะภาษาไทยมีหลักภาษาให้ศึกษาและมีข้อสังเกตเพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกัน การเรียนรู้หลักภาษาเพื่อนำไปใช้ในการสื่อสารให้สัมฤทธิ์ผล จะต้องรู้ว่าภาษานั้นมีลักษณะเฉพาะ และองค์ประกอบของภาษาแตกต่างกัน การเรียนรู้หลักภาษาไทยจึงมีความจำเป็นและสำคัญมากที่สุด

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้ภาษาไทยเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก โดยมีจุดหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้สามารถใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว และเหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย สามารถนำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักหลักการการใช้ภาษาไปใช้ติดต่อสื่อสารและเป็นเครื่องมือศึกษาหาความรู้ตลอดชีวิต การสื่อสารของมนุษย์อาศัยประโยคเพื่อแสดงความรู้ ความคิด หรือเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งการสื่อสารโดยอาศัยประโยคย่อมเกิดจากการนำคำแต่ละชนิดมาร้อยเรียงกันเข้าเป็นประโยคตามหลักไวยากรณ์ หากไม่รู้จักชนิดของคำ หน้าที่ของคำ และตำแหน่งของคำในประโยค ก็จะทำให้การร้อยเรียงประโยคนั้นผิดเพี้ยน จนทำให้สื่อสารไม่เข้าใจหรืออาจจะสื่อสารไม่ได้ ดังนั้น การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชนิดของคำจึงช่วยให้สามารถรับส่งสารได้ตรงตามจุดประสงค์และมีประสิทธิภาพในการสื่อสาร (กระทรวงศึกษาธิการ: 2551)

จากการศึกษาและสำรวจสภาพปัญหาในชั้นเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 โรงเรียนบางกะปิ ผู้วิจัยสังเกตพบว่า นักเรียนจำนวน 3 คน จากจำนวนทั้งหมด 46 คน มีปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย ซึ่งส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้วิชาภาษาไทยและวิชาอื่นๆ เพราะหลักภาษาไทย เป็นหนึ่งในมาตรฐานตัวชี้วัดที่สำคัญในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ผู้วิจัยได้ประเมินและพิจารณาถึงสาเหตุของปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยและการสัมภาษณ์จากครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทย พบว่าปัญหาที่สำคัญที่สุดคือ เรื่องหลักภาษาไทย โดยเฉพาะเรื่อง ชนิดของคำ ปัญหาเกิดจากในเรื่องนี้มีเนื้อหาเยอะ นักเรียนขาดความรู้พื้นฐานของหลักภาษาไทยและไม่เข้าใจเนื้อหาของเรื่อง ชนิดของคำ หรืออาจเกิดจากครูผู้สอนยังสอนโดยเน้นการบรรยาย ขาดเทคนิคการสอนที่ดึงดูดความสนใจ ทำให้บรรยากาศในการเรียนเป็นเรื่องที่น่าเบื่อ ซึ่งถือเป็นอุปสรรคสำคัญในการทำให้นักเรียนพัฒนาตนเองได้น้อยลง หากนักเรียนไม่มีทักษะทางด้านหลักภาษาไทยเรื่องชนิดของคำ ก็จะส่งผลกระทบต่อการศึกษาวิเคราะห์ชนิดของคำในประโยค และการดำเนินชีวิต เพราะไม่สามารถใช้ทักษะการสื่อสารให้ถูกต้องตามเจตนาการส่งสารได้ จึงส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทยของนักเรียน

จากสภาพปัญหาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องหาแนวทางพัฒนาการสอนด้วยวิธีสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนวิชาภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยสนใจวิธีสอนรูปแบบหนึ่ง นั่นคือ ชุดการสอนมินิคอร์ส (Minicourse) ชุดการสอนที่สร้างขึ้นโดยอาศัยหลักการทฤษฎีวิเคราะห์ระบบ โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เป็นวงจรต่อเนื่องกัน คือ เริ่มจาก ปัจจัยป้อน (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) มีการกำหนดกิจกรรม สื่อ และเวลาในการเรียนและการสอน มีจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเวลาอันสั้น ประโยชน์ของการสอนโดยใช้ชุดการสอนมินิคอร์ส (1) ชุดการสอนมินิคอร์ส มีเนื้อหาสาระที่จับในตัวเอง ยึดหยุ่นได้สามารถใช้ได้กับกลุ่มหรือรายบุคคล (2) ประหยัดเวลา และแหล่งทรัพยากร เพราะมีการจัดโครงสร้างอย่างมีระบบ มีการกำหนดเวลากิจกรรม แหล่งทรัพยากร สื่ออุปกรณ์ การ

ประเมินในแต่ละชุด เวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรมแต่ละชุดขึ้นอยู่กับเนื้อหา กระบวนการเรียนรู้ (3) เน้นการฝึกทักษะทำให้ผู้เรียนได้ร่วมกิจกรรมและพัฒนาความสามารถของตน ผู้เรียนได้ประสบการณ์จากการทำงานกลุ่ม (4) การเรียนรู้ดำเนินไปอย่างมีระบบประกอบด้วย Input – Process - Output ตามลำดับ โดยแต่ละขั้นตอนอาจปรับปรุงเพื่อความต้องการของผู้เรียนที่แตกต่างกัน สุนทร สันธพานนท์ และคณะ (2562: 141)

จากประโยชน์ของชุดการสอนมินิคอร์ส และความสำคัญของวิชาภาษาไทยซึ่งถือเป็นการเรียนรู้อีกมาตรฐานหนึ่งของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 เหตุผลดังกล่าวจึงเป็นแนวทางให้ผู้วิจัยสนใจที่จะพัฒนาชุดการสอนมินิคอร์ส เรื่อง ชนิดของคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 โรงเรียนบางกะปิ เพื่อให้ได้ชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพและสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอน เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีและสนุกสนานกับกิจกรรมในการเรียน รวมถึงการสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาและสำรวจสภาพปัญหาการเรียนหลักภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 โรงเรียนบางกะปิ
2. เพื่อศึกษาสาเหตุของปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเรียนหลักภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 โรงเรียนบางกะปิ
3. เพื่อวิเคราะห์แนวทางที่สอดคล้องกับการแก้ปัญหาในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 โรงเรียนบางกะปิ
4. เพื่อศึกษาผลของนวัตกรรมที่นำไปใช้แก้ปัญหาในชั้นเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 โรงเรียนบางกะปิ
5. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย ให้ผ่านเกณฑ์การประเมิน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 โรงเรียนบางกะปิ
6. เพื่อศึกษาข้อดี และข้อจำกัด ของชุดการสอนมินิคอร์สที่นำไปแก้ปัญหาในชั้นเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 โรงเรียนบางกะปิ

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่องการแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย โดยใช้ชุดการสอนมินิคอร์ส (Minicourse) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 โรงเรียนบางกะปิ ผู้วิจัยดำเนินการปฏิบัติโดยมีรายละเอียดดังนี้

ระยะที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัญหาในชั้นเรียน

ผู้วิจัยดำเนินการ 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ผลการสำรวจสภาพปัญหา 2) ผลการศึกษาผลการทบทวนของปัญหา 3) ผลการศึกษาสาเหตุของปัญหา

ผู้วิจัยได้สำรวจและวิเคราะห์สภาพปัญหาในชั้นเรียน ได้แก่ 1) การสำรวจสภาพปัญหาโดยการทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางหลักภาษาไทย 2) การสัมภาษณ์ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 โรงเรียนบางกะปิ จำนวน 1 ท่าน 3) การศึกษาผลการทบทวนของปัญหา

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ 1) แบบบันทึกข้อมูลสาระสำคัญมาตรฐานและตัวชี้วัดจากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย 3) แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทย

การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยคิดค่าเฉลี่ยร้อยละจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 โรงเรียนบางกะปิ

ปีการศึกษา 2562 จำนวน 46 คน ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ 1) วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกข้อมูล เนื้อหาสาระสำคัญ จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษา และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชาภาษาไทย 2) วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนที่เคยสอนนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 โรงเรียนบางกะปิ ปีการศึกษา 2562 โดยวิเคราะห์เนื้อหาในประเด็นที่ต้องการศึกษา สรุปผลเป็นสถิติ เชิงคุณภาพ และนำข้อมูลทั้งหมดเข้าสู่อำนาจสำคัญเพื่อวิเคราะห์ปัญหาที่ต้องการการแก้ไขมากที่สุด

ระยะที่ 2 การพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย

การพัฒนานวัตกรรมที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทยโดยดำเนินการจาก เอกสารหนังสือ ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนหลักภาษาไทย โดยคัดเลือกงานวิจัยตั้งแต่ปี 2549-2550 ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาร่างนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นเพื่อแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทยโดยใช้ชุดการสอนมินิคอร์ส ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 7 ชุดดังนี้ ชุดการสอนมินิคอร์ส เรื่องคำนาม ชุดการสอนมินิคอร์ส เรื่องคำสรรพนาม ชุดการสอนมินิคอร์ส เรื่องคำกริยา ชุดการสอนมินิคอร์ส เรื่องคำวิเศษณ์ ชุดการสอนมินิคอร์ส เรื่องคำบุพบท ชุดการสอนมินิคอร์ส เรื่องคำสันธาน ชุดการสอนมินิคอร์ส เรื่องคำอุทาน ผู้วิจัยได้นำร่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอนมินิคอร์ส ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบและนำมาปรับปรุงแก้ไขร่างนวัตกรรมให้สมบูรณ์

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 2 ได้แก่ 1) แบบบันทึกข้อมูลการศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัย ในประเด็นเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ และชุดการสอนมินิคอร์ส 2) แบบประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้และนวัตกรรมที่ใช้การแก้ปัญหา

การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ วิเคราะห์และสรุปผลจากแบบตรวจสอบความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญ ที่มีเกณฑ์มาตรฐานต้องสูงกว่า 0.5 ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญให้ปรับแก้ไขนวัตกรรม

ระยะที่ 3 ผลการนำนวัตกรรมชุดการสอนมินิคอร์ส (Minicourse) ไปใช้ในการแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยนำนวัตกรรม “ชุดการสอนมินิคอร์ส (Minicourse)” ไปใช้ในการแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 โรงเรียนบางกะปิ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 รวมเป็นเวลา 7 ชั่วโมง ได้แก่ ชุดการสอนมินิคอร์ส เรื่องคำนาม ชุดการสอนมินิคอร์ส เรื่องคำสรรพนาม ชุดการสอนมินิคอร์ส เรื่องคำกริยา ชุดการสอนมินิคอร์ส เรื่องคำวิเศษณ์ ชุดการสอนมินิคอร์ส เรื่องคำบุพบท ชุดการสอนมินิคอร์ส เรื่องคำสันธาน ชุดการสอนมินิคอร์ส เรื่องคำอุทาน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนบางกะปิ จำนวน 3 คน โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 ถือว่าผ่านเกณฑ์

การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์จากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ซึ่งนักเรียนจะต้องผ่านเกณฑ์ประเมินในระดับร้อยละ 70 ตามระดับคะแนนการประเมินของกระทรวงศึกษาธิการ

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย โดยใช้ชุดการสอนมินิคอร์ส (Minicourse) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 โรงเรียนบางกะปิ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

ระยะที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัญหาในชั้นเรียน

ผลการสำรวจสภาพปัญหาในชั้นเรียนโดยศึกษาจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และแบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 สามารถวิเคราะห์ผลได้ตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 คะแนนร้อยละการแปลผลของการทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางหลักภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 โรงเรียนบางกะปิ

สภาพปัญหา	จำนวน (46)	ร้อยละ (100)
1. ปัญหาเรื่องลักษณะของภาษา	2	4
2. ปัญหาเรื่องวัฒนธรรมของภาษา	1	2
3. ปัญหาเรื่องหลักการใช้ภาษาไทย	3	7
4. ไม่มีปัญหา	40	87

จากตารางที่ 1 มีจำนวนปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งหมด 3 ปัญหา ได้แก่ 1) ปัญหาเรื่องลักษณะของภาษา มีจำนวนนักเรียนที่มีปัญหา 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4 2) ปัญหาเรื่องวัฒนธรรมกับภาษา มีจำนวนนักเรียนที่มีปัญหา 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2 3) ปัญหาเรื่องหลักการใช้ภาษาไทย 3 คน คิดเป็นร้อยละ 7 4) ไม่มีปัญหา 40 คน คิดเป็นร้อยละ 87

ซึ่งสอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ครูผู้สอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 จำนวน 1 ท่าน ซึ่งกล่าวว่า “ปัญหาที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 นี้มีมากที่สุด คือ เรื่องหลักภาษาไทย โดยเฉพาะ เรื่อง ชนิดของคำ ปัญหาเกิดจากในเรื่องนี้มีเนื้อหาเยอะ นักเรียนขาดความรู้พื้นฐานของหลักภาษาไทยและไม่เข้าใจเนื้อหาของเรื่องชนิดของคำ หรืออาจเกิดจากครูผู้สอนยังสอนโดยเน้นการบรรยาย ขาดเทคนิคการสอนที่ดึงดูดความสนใจ ทำให้บรรยากาศในการเรียนเป็นเรื่องที่น่าเบื่อ ซึ่งถือเป็นอุปสรรคสำคัญในการทำให้เด็กเรียนพัฒนาตนเองได้น้อยลง หากนักเรียนไม่มีทักษะทางด้านหลักภาษาไทยเรื่องชนิดของคำ ก็จะส่งผลกระทบต่อการใช้วิเคราะห์ชนิดของคำในประโยค และการดำเนินชีวิต เพราะไม่สามารถใช้ทักษะการสื่อสารให้ถูกต้องตามเจตนา การสื่อสารได้ จึงส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทยของนักเรียน”

ระยะที่ 2 การพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย

จากการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักภาษาไทย ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวคิดจากการศึกษามาพัฒนา รูปแบบนวัตกรรมและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้อง โดยผู้วิจัยจะนำเสนอผลการพัฒนานวัตกรรม 2 ประเด็น ได้แก่ 1. ผลการพัฒนารูปแบบนวัตกรรม ผู้วิจัยได้นำแนวคิดการจัดการเรียนการสอนด้วยชุดการสอนมินิคอร์ส (Minicourse) โดยได้จัดทำแผนการเรียนรู้หลักภาษาไทย โดยใช้ชุดการสอนมินิคอร์ส จำนวน 7 แผน ดังนี้ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำบุพบท คำสันธาน และคำอุทาน ในแต่ละแผนการเรียนรู้จะใช้ชุดการสอนมินิคอร์ส ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน ซึ่งมีวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้ ขั้นปัจจัยป้อน (Input) ครูบรรยายเนื้อหาของคำแต่ละชนิด จากกระดานความรู้ และให้นักเรียนศึกษาจากเอกสารประกอบการเรียน ขั้นกระบวนการ (Process) นักเรียนเล่นเกมชนิดของคำ เพื่อทบทวนความเข้าใจในเนื้อหาโดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ ขั้นผล (Output) นักเรียนทำแบบฝึกหัด เมื่อนำนวัตกรรมไปใช้จนครบแล้ว ผู้วิจัยจะทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ เป็นข้อสอบปรนัย จำนวน 35 ข้อ 2. ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของนวัตกรรมกับการจัดการเรียนการสอน ผลการตรวจสอบค่าความสอดคล้องของสภาพปัญหากับนวัตกรรมจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทย ทั้งหมด 3 ท่าน ปรากฏว่า นวัตกรรมที่ผู้วิจัยเลือกใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทยโดยใช้ชุดการสอนมินิคอร์ส (Mini course) เป็นนวัตกรรมที่มีความ

เหมาะกับการแก้ปัญหา ซึ่งมีค่าความสอดคล้อง (IOC) มากกว่า 0.5 ทุกรายการประเมิน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังปรับปรุงแก้ไขนวัตกรรมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ทำให้นวัตกรรมที่ผู้วิจัยเลือกใช้มีความเหมาะสมกับการแก้ปัญหามากยิ่งขึ้น

ระยะที่ 3 ผลการนำนวัตกรรมชุดการสอนมินิคอร์ส (Minicourse) ไปใช้ในการแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย

จากการจัดการเรียนรู้ทางหลักภาษาไทยโดยใช้ชุดการสอนมินิคอร์ส (Mini course) จำนวน 7 แผนเสร็จสิ้น ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความสามารถทางการเรียนหลักภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 โรงเรียนบางกะปิ โดยใช้แบบทดสอบปรนัย จำนวน 35 ข้อ นำเสนอเป็นตาราง ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลคะแนนการทำแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียนหลักภาษาไทย ชนิดปรนัย จำนวน 35 ข้อ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 โรงเรียนบางกะปิ

คนที่	คะแนน (35)	ร้อยละ (100)	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70 ขึ้นไป
1	27	77.1	ผ่านเกณฑ์
2	31	88.5	ผ่านเกณฑ์
3	33	94.2	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 2 สรุปได้ว่า ผลคะแนนการทำแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียนหลักภาษาไทยชนิดปรนัย จำนวน 35 ข้อ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 โรงเรียนบางกะปิ จำนวน 3 คน พบว่า นักเรียนทั้ง 3 คน มีผลคะแนนจากการทำแบบทดสอบร้อยละ 70 ขึ้นไปทุกคน ซึ่งจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 100 แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอนมินิคอร์ส (Mini course) สามารถแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทยของนักเรียนได้ เนื่องจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 โรงเรียนบางกะปิ ที่มีปัญหาทางการเรียนหลักภาษาไทยจำนวน 3 คน มีคะแนนผลการทำแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียนหลักภาษาไทยผ่านเกณฑ์ตามที่ผู้วิจัยกำหนด คือ มีคะแนนร้อยละ 70 ขึ้นไป ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอนมินิคอร์ส (Mini course) สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทยของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น

สรุปผลและอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาทางการเรียนหลักภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 โรงเรียนบางกะปิพบว่า มีจำนวนปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งหมด 3 ปัญหา ได้แก่ 1) ปัญหาเรื่องลักษณะของภาษา มีจำนวนนักเรียนที่มีปัญหา 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4 2) ปัญหาเรื่องวัฒนธรรมกับภาษา มีจำนวนนักเรียนที่มีปัญหา 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2 3) ปัญหาเรื่องหลักการใช้ภาษาไทย 3 คน คิดเป็นร้อยละ 7 และปัญหาที่นักเรียนมีในชั้นเรียนมากที่สุดเป็นอันดับ 1 คือ ปัญหาเรื่องหลักการใช้ภาษาไทย ซึ่งมีจำนวนนักเรียนที่มีปัญหาทั้งหมด 3 คน จากนักเรียนทั้งหมด 46 คน ดังนั้นปัญหาที่มีความสำคัญและควรพัฒนาผลสัมฤทธิ์ที่สุดคือ ปัญหาเรื่องการใช้ภาษา ซึ่งปัญหาดังกล่าวเกิดจากนักเรียนขาดความรู้พื้นฐานของหลักภาษาไทยและไม่เข้าใจเนื้อหาของเรื่องชนิดของคำ หรืออาจเกิดจากครูผู้สอนยังจัดการเรียนการสอนโดยเน้นการบรรยาย ขาดเทคนิคการสอนที่ดึงดูดความสนใจ ทำให้บรรยากาศในการเรียนเป็นเรื่องที่น่าเบื่อ ซึ่งถือเป็นอุปสรรคสำคัญในการทำให้นักเรียนพัฒนาตนเองได้น้อยลง หากนักเรียนไม่มีทักษะทางด้านหลักภาษาไทยเรื่องชนิดของคำ ก็จะส่งผลกระทบต่อการศึกษาวิเคราะห์ชนิดของคำ

ในประโยค และการดำเนินชีวิต เพราะไม่สามารถใช้ทักษะการสื่อสารให้ถูกต้องตามเจตนาการสื่อสารได้ จึงส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทยของนักเรียน

จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ผู้วิจัยจึงศึกษาหาวิธีการเพื่อใช้ในการแก้ปัญหา โดยศึกษาจากหนังสือเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องหลักภาษาไทย โดยผู้วิจัยได้เลือกนำชุดการสอนมินิคอร์ส (Minicourse) มาพัฒนาเพื่อให้มีรูปแบบที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนในห้องเรียนและสามารถแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทยได้ โดยเมื่อนำไปตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทยทั้ง 3 ท่าน ผลการตรวจสอบมีค่าความสอดคล้องที่ 1.00 และผู้วิจัยได้ปรับแก้เครื่องมือตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ดังนั้นการแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทยโดยชุดการสอนมินิคอร์ส จึงมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาในงานวิจัยได้

ผู้วิจัยได้นำนวัตกรรมไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 3 คน โดยหลังจากกลุ่มเป้าหมายได้ผ่านการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอนมินิคอร์ส พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทยที่ดีขึ้น ซึ่งก่อนการดำเนินการวิจัย นักเรียนทั้ง 3 คน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทยต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานตามที่ผู้วิจัยกำหนด คือ ร้อยละ 50 แต่หลังจากผ่านการดำเนินการวิจัยแล้ว นักเรียนทั้ง 3 คนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 นักเรียนคนที่ 1 ได้ร้อยละ 77.1 นักเรียนคนที่ 2 ได้ร้อยละ 82.9 ได้ร้อยละ 85.7 ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ผู้วิจัยตั้งไว้

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อดีและข้อจำกัดของชุดการสอนมินิคอร์ส พบว่า ชุดการสอนมินิคอร์สมีข้อดี คือเป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาสาระที่จับในตัวเอง ยึดหยุ่นได้ สามารถใช้ได้กับกลุ่มหรือรายบุคคล เน้นการฝึกทักษะทำให้ผู้เรียนได้ร่วมกิจกรรมและพัฒนาความสามารถของตน ทั้งยังกระตุ้นความสนใจของนักเรียนได้ นอกจากนี้ยังทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีระบบประกอบด้วย Input – Process - Output ตามลำดับ โดยแต่ละขั้นตอนสามารถปรับปรุงเพื่อความต้องการของผู้เรียนที่แตกต่างกันได้ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ได้ในที่สุด ข้อจำกัด คือ การเลือกสื่อต้องคำนึงถึงผู้เรียนว่าสื่อชนิดใดดีที่สุดและสะดวกต่อผู้สอน และสื่อที่ใช้ควรเป็นสื่อที่ใช้แล้วสามารถนำกลับมาใช้ได้ใหม่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรมีการฝึกอบรมการใช้ชุดการสอนมินิคอร์สหลักการใช้ภาษาไทย เรื่องชนิดของคำ เพื่อให้เข้าใจจุดมุ่งหมายและวิธีการดำเนินการ ให้ถูกต้องชัดเจน จนเกิดความเข้าใจ ความชำนาญให้กับ ครู ผู้ปกครอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน
2. ครูควรจะศึกษารายละเอียดต่างๆ ในชุดการสอนมินิคอร์ส เพื่อจะได้ให้คำแนะนำกับนักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาและหาประสิทธิภาพชุดการเรียนในสาระอื่นๆ ของวิชาภาษาไทย เพื่อจะเป็นประโยชน์ในการนำไปประกอบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป
2. ควรมีการศึกษารายละเอียดของพฤติกรรมผู้เรียน หลังจากที่ได้รับรู้การเรียนด้วยชุดการเรียนด้วยตนเอง เช่น ในด้านความรับผิดชอบ ความสนใจ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงการศึกษาศึกษาธิการ, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551). *ตัวชี้วัดและหลักสูตรการเรียนรู้ แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย

- ภาสกร เกิดอ่อน และคณะ. (ม.ป.ป.). หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.5 (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์ อจท.
- รัตนาวลี คำมัญ. (2549). การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง วิชาภาษาไทย เรื่องชนิดของคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ. (2562). หลากหลายวิธีสอน...เพื่อพัฒนาคุณภาพเยาวชนไทย. กรุงเทพฯ: 9119 เทคนิคพรินต์ติ้ง.